

Skudal Revisjon & Rådgivning AS
Fjellsdalen 3
5155 BØNES

VÅR REFERANSE
19/9635

DERES REFERANSE

DATO
27.11.2019

Merknader etter stedlig tilsyn

1. Innledning

Finanstilsynet viser til stedlig revisortilsyn 7. - 9. oktober 2019 med Skudal Revisjon & Rådgivning AS. Det vises videre til Finanstilsynets foreløpige merknader datert 16. oktober 2019 og selskapets tilsvarende svar på merknadene, som er mottatt 15. november 2019.

Bakgrunn for kontrollen er oppfølging av stedlig tilsyn avholdt i 2018. For nærmere detaljer om tilsynet som ble gjennomført i 2018 vises det til Finanstilsynets brev datert 22. februar 2019.

2. Finanstilsynets stedlige tilsyn

2.1 Avgrensning (hva er kontrollert)

Finanstilsynet valgte ut fire oppdrag for å vurdere revisjonsutførelsen, heretter kalt oppdrag A-D.

Det er revisjonen for regnskapsåret 2018 som er kontrollert. Finanstilsynet la spesiell vekt på å vurdere om revisor har iverksatt tilstrekkelige tiltak for å rette på forhold påpekt etter tidligere tilsyn. Oppdrag A ble valgt ut for kontroll også ved stedlig tilsyn i 2018. Utført revisjon for 2017 ble vurdert til ikke å være tilfredsstillende.

I det følgende presenteres mangler avdekket under stedlig tilsyn i oktober 2019.

2.2 Inntekter

Oppdrag D gjelder revisjonen av et byggmesterforetak. Foretakets inntekter i det reviderte regnskapsåret kommer i hovedsak fra to større prosjekter. Øvrige regnskapsførte inntekter gjelder mindre prosjekter der det ikke er krav til prosjektrengskap. Selv om småprosjektene enkeltvis er uvesentlige, utgjør de til sammen et vesentlig beløp. Revisor har kontrollert at alle timer som er ført på de to store prosjektene er blitt tatt hensyn til i utfaktureringen. Revisor har ikke gjort en tilsvarende kontroll for et utvalg av prosjektkostnader hvor prosjektrengskap ikke er utarbeidet. Revisor har imidlertid kontrollert at timer er registrert gjennom hele regnskapsperioden (på både store og små prosjekt) og har innhentet og gjennomgått fakturajournal og kunderseskontro. Denne kontrollen viser at alle registrerte prosjekter er blitt utfakturert. Restrisikoen for vesentlige feil i regnskapet er av revisor vurdert som lav. Finanstilsynet er ikke enig i dette, da det ikke er gjennomført tester av mindre oppdrag (som i sum er vesentlige) som viser at det er fakturert rett

beløp basert på medgåtte timer og materialer. Finanstilsynet mener det foreligger brudd på revisorloven § 5-2 annet ledd, jf. ISA 500 punkt 6 og ISA 530 punkt 5 og 8.

2.3 Dokumentasjon

For oppdrag A har revisor dokumentert sin forståelse av virksomheten, jf. revisorloven § 5-3 første ledd og ISA 315 punkt 32 b. Denne forståelsen er dokumentert flere steder i revisjonsfilen. Det øker risikoen for at informasjonen ikke blir oppdatert alle steder i revisjonsdokumentasjonen, og Finanstilsynet konstaterer at revisor hadde glemt å gjøre dette i noen tilfeller. Manglende samsvar mellom opplysninger i arbeidspapirer er etter Finanstilsynets mening egnet til å skape misforståelser og svekker tilliten til revisjonsdokumentasjonen. Dette uavhengig av om det er beskrivelser av systemer og rutiner eller gjelder revisors vurderinger mv.

For oppdrag B og C har revisor beskrevet oppdragenes prosesser som skal sikre korrekt registrering av inntekter. Risikovurderingshandlinger er gjennomført og risikoer på inntektsområdet identifisert. Revisors dokumentasjon for utførte kontroller inneholder imidlertid lite eller ingen omtale av, eller henvisninger til, hvilke risikoer handlingene dekker og hvilke regnskapspåstander resultatet av de utførte kontrollene gir revisjonsbevis for. I tillegg mangler det eller er lite beskrivelser av hvilke kontroller det enkelte arbeidspapiret skal dokumentere. Dokumentasjonen utgjøres i mange tilfeller av relativt omfattende regneark, i stor grad med formler og ulike "filtre" som det ikke er gitt nærmere forklaring til bruken av.

Uten utfyllende forklaringer hadde det ikke vært mulig for Finanstilsynet å tolke dokumentasjon og dermed konkludere på om revisor har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis eller ikke. Det foreligger derfor brudd på god revisjonsskikk med hensyn til dokumentasjon av utførte revisjonshandlinger og innhentede revisjonsbevis på inntektsområdet, jf. revisorloven § 5-3 første ledd jf. ISA 230 punkt 8, spesielt punkt a og b.

3. Oppsummering

Tilsynet viser at det er betydelige forbedringer i dokumentasjon av planleggingen og utførelsen av revisjonshandlinger sammenlignet med stedlig tilsyn gjennomført i 2018. Likevel er det fortsatt behov for forbedringer av revisors dokumentasjon for kontroll av prosjekter. Det var også mangler i inntektsrevisjonen for ett av de kontrollerte oppdragene. Finanstilsynet forutsetter at revisjonsselskapet gjennomgår og styrker sine rutiner for revisjonsutførelsen med spesiell vekt på hvordan utførte revisjonshandlinger dokumenteres. Dette er for å unngå at manglene gjentar seg og for å forsikre seg om at revisjonsutførelsen for fremtiden gjennomføres med nødvendig kvalitet og kan etterprøves i henhold til revisorloven § 5-3 første ledd.

For Finanstilsynet

Anders Grini
senior tilsynsrådgiver

Damir Bratic
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.